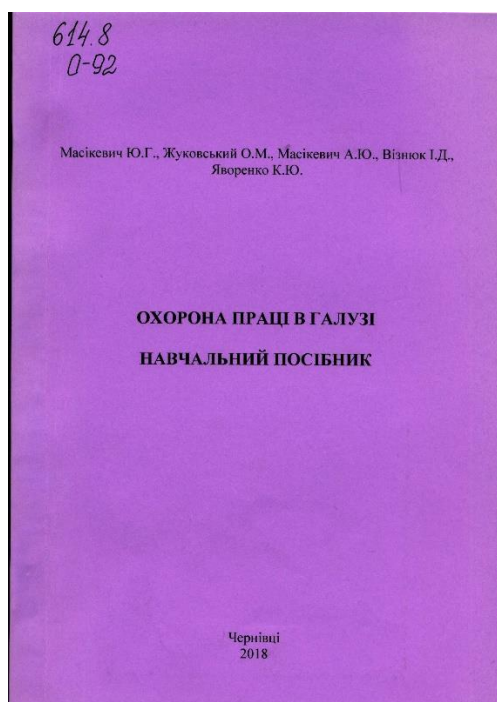


614.8

О-92

Масікевич Ю.Г., Жуковський О.М., Масікевич А.Ю. та ін. Охорона праці в галузі: навч. посіб. Чернівці: БДМУ, 2018 259 с.



У навчальному посібнику представлені загальні і спеціальні положення охорони праці в медичній галузі.

Велику увагу приділено правовим і організаційним аспектам охорони праці; питанням гігієнічної характеристики умов праці медичних працівників, атестації робочих місць; розслідуванню та обліку професійних захворювань, нещасних випадків та аварій у лікувально-профілактичних закладах; гігієні та охороні праці в медичних закладах і виробничій безпеці медичного персоналу.

Для студентів вищих медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації.

ЗМІСТ

Вступ	8
Розділ 1. Правові та організаційні основи охорони праці	10
1.1. Правові основи охорони праці. Законодавство України з охорони праці, основні положення	10
1.2. Міжнародні документи та міжнародне співробітництво в галузі охорони праці	12
1.3. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці	15
1.4. Ризикорієнтовний підхід в оцінці потенційної та реальної небезпеки шкідливого впливу чинників виробничого середовища на здоров'я людини	16
1.5. Колективний та трудовий договори як відображення законодавства з охорони праці	18
1.6. Тести для контролю знань	22
1.7. Ситуаційні задачі	24
Розділ 2. Організація охорони праці в медичних установах та закладах вищої медичної освіти	24
2.1. Державне управління охороною праці та організація охорони праці на виробництві	24
2.2. Служба охорони праці підприємства	26
2.3. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці	27
2.4. Інструктажі з питань охорони праці	28
2.5. Стажування (дублювання) та допуск працівників до роботи	30

2.6. Державний нагляд за додержанням законодавчих та інших нормативно-правових актів про охорону праці	31
2.7. Тести для контролю знань	32
2.8. Ситуаційні задачі	34
Розділ 3. Гігієна та фізіологія праці, значення для створення безпечних умов праці	36
3.1. Гігієна та фізіологія праці - визначення, мета, задачі, методи досліджень	
3.2. Класифікація небезпечних і шкідливих виробничих чинників	37
3.3. Основні фізіологічні ознаки фізичної та розумової праці	38
3.4. Працездатність людини, динаміка і причини її зміни впродовж робочого дня	39
3.5. Механізм розвитку втоми, її фізіологічна і біологічна сутність	48
3.6. Методика розробки раціональних режимів праці та відпочинку	50
3.7. Тести для контролю знань	51
3.8. Ситуаційні задачі	53
Розділ 4. Професійні шкідливості при виконанні функціональних обов'язків медичних працівників	57
4.1. Класифікація праці медичних працівників	58
4.2. Психофізіологічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я медичних працівників	60
4.3. Фізичні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я медичних працівників	61
4.4. Хімічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я медичних працівників	62
4.5. Біологічні шкідливі та небезпечні чинники виробничого середовища та їх вплив на стан здоров'я медичних працівників	63
4.6. Тести для контролю знань	64
4.7. Ситуаційні задачі	65
Розділ 5. Гігієнічна характеристика умов праці та стану здоров'я медичних працівників	70
5.1. Гігієнічні особливості умов праці та стану здоров'я лікарів різного профілю (хірургічного, терапевтичного, стоматологічного та ін.)	70
5.2. Поняття про важкість, напруженість, шкідливість та небезпечність праці, умов праці медичних працівників	77
5.3. Атестація робочих місць. Карта умов праці	79
5.4. Тести для контролю знань	82
5.5. Ситуаційні задачі	86
Розділ 6. Нещасні випадки та аварії в лікувально-профілактичних закладах, їх розслідування та облік	93
6.1. Основний зміст Постанов Кабінету Міністрів України № 1232 від 30.11.2011 р. «Деякі питання розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві», № 270 від 22.03.2001 р. «Про затвердження порядку розслідування та обліку нещасних випадків не виробничого характеру» та № 1662 від 08.11.2000 р. «Про затвердження переліку професійних захворювань»	93

6.2. Методика розслідування та обліку нещасних випадків на виробництві	94
6.3. Методика розслідування та обліку нещасних випадків не виробничого характеру	98
6.4. Методика розслідування та обліку випадків хронічних професійних захворювань і отруєнь	102
6.5. Реєстрація та облік професійних захворювань	104
6.6. Відшкодування шкоди потерпілому на виробництві	105
6.7. Тести для контролю знань	110
6.8. Ситуаційні задачі	112
Розділ 7. Гігієна та охорона праці в медичних закладах	116
7.1. Гігієнічні вимоги до проектування та забудови ЛПЗ	116
7.2. Вимоги безпеки під час експлуатації основного медичного обладнання	
7.3. Гігієнічне виховання та санітарна освіта медичних працівників	122
7.4. Заходи щодо зниження фізичного та нервово-психічного навантаження медичних працівників і раціоналізація трудового процесу	125
7.5. Заходи щодо зменшення несприятливої дії фізичних чинників на організм медичних працівників	126
7.6. Заходи щодо зменшення несприятливої дії хімічних чинників на організм медичних працівників	132
7.7. Заходи профілактики шкідливого впливу біологічних чинників на організм медичних працівників	133
7.8. Санітарно-гігієнічний та протиепідемічний режим лікарні	134
7.9. Тести для контролю знань	135
7.10. Ситуаційні задачі	136
Розділ 8. Охорона праці в окремих структурних підрозділах ЛПЗ та вищих медичних навчальних закладах	144
8.1. Охорона праці медичного персоналу в окремих структурних підрозділах ЛПЗ, а також при роботі з медичним обладнанням	
8.1.1. хірургічного	144
8.1.2. інфекційного	145
8.1.3. протитуберкульозного	146
8.1.4. фізіотерапевтичного	147
8.1.5. патологоанатомічного	149
8.1.6. психіатричного	150
8.2. Охорона праці у вищих медичних навчальних закладах	152
8.3. Охорона праці жінок, неповнолітніх та інвалідів	154
8.4. Медичні огляди медичних працівників	157
8.5. Основні положення Наказу МОЗ України № 246 від 21.05.2007 року «Про затвердження Порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій»	157
8.6. Тести для контролю знань	163
8.7. Ситуаційні задачі	167
Розділ 9. Небезпечні інфекційні захворювання у практиці медичного працівника	170
9.1. Поняття про небезпечні інфекційні захворювання	170

9.2. ВІЛ та СНІД у практиці лікаря	172
9.3. Можливі шляхи потрапляння біологічного матеріалу від ВІЛ-інфікованого в організм медичного працівника	174
9.4. Поняття про «виробничу аварію» та екстрене звернення до Центру СНІДу/Інституту інфекційних захворювань	175
9.5. Вірусні гепатити, їх потенційна небезпека для медичних працівників	180
9.6. Туберкульоз та його поширеність в Україні та світі	181
9.7. Потенційна професійна небезпека для медичних працівників	182
9.8. Тести для контролю знань	185
9.9. Ситуаційні задачі	187
Розділ 10. Основи виробничої безпеки медичних працівників	192
10.1. Електробезпека	192
10.2. Основи поняття та визначення пожежної безпеки	202
10.3. Проектування і експлуатація ЛПЗ та медичного обладнання з позицій пожежної безпеки	204
10.4. Засоби і заходи забезпечення пожежної безпеки ЛПЗ	206
10.5. Первинні засоби пожежогасіння	207
10.6. Системи пожежної сигналізації	209
10.7 Дії персоналу під час гасіння пожежі	209
10.8. Евакуація персоналу, хворих, відвідувачів	210
10.9. Тести для контролю знань	212
10.10. Ситуаційні задачі	214
Список використаної та рекомендованої літератури	218
Додатки	220